

YÜGA NGÜ 15

1. Ne da kpikpiyi eto kukuwa fu uwu kpara buru?

-Me.

2. Wu bi uwu Caina aki Abele kayi?

-Etano yi ka Edene.

3. Wu bi uwu Caina aki Abele etano yi ka Edene tika ne?

-Angi wü uwu, Adam, aki ni uwu, Eva mere siti ngu bete uwu cheda je ngu ka Me.

4. Angi Me tima Adam aki Eva agbu yi ka Adene a sidi, wu bi uwu kpara buru kayi?

-Etano yi ka Edene.

5. Me le Abele de takpa kayi tika ne?

-Angi Abele je ngu ka Me.

-Angi Abele koro de baka takpa kayi fu Me.

-Angi Abele koro fu Me gbu kaje te Me ile.

6. Abele wu ngu deyi tika yie?

-Abele wu ta ga wu bi ni agbu siti ngu.

-Abele wu takpo ga siti nga ka ni Me tiyi tika a lugu de kpi.

7. Abele wu ta ngu deyi tingu Me?

-Abele wu ta ga Me nzila.

-Abele wu ta ga Me elugu wu siti ngu buru de kpi.

-Abele wu ta ga bu me kpikpiyi tiyi tika a kuwa ni.

-Abele wu ta kpa kpo ga me ina fina muru kukuwa tika a kuwa ni ti siti ngu ka'ni.

8. Me che takpa ka Caina kpo tika ne?

-Angi Caina je ngu ka me de.

-Angi Caina koro de baka takpa kayi fu Me de.
Angi Caina ile ta anu fu me gbu ka je kayi, gbu kaje ka Me ta de.

9. Caina wu ta ngu deyi tika yi?

-Caina fi ta ga wu tini agbu siti ngu de.
-Caina fi ta ga siti ngu kani la me ti tika a lugu de kpi de.

10. Caina fi ta ngu deyi tika Me?

-Caina fi ta ga me nzila anda de.

-Caina fi taga Me ina lugu nu siti ngu buru de kpi nda de.
-Caina fi ta ga bu Me kpi kpiyi tiyi tika akuwa wu kpara de.
-Caina fi ta ga a'ni le Me tika akuwa ni esaka siti ngu ka'ni de.

11. Futanga ti me che kpo tika aza fakpa ka Caina la, adu romu aki Caina tika ne?

-Angi me ile Caina.
-Angi Me ile ta de Caina le wu siti ngu kayi.

12. Caina du je ngu ka Me?

-Aje de.

13. Caina je ta ngu ka da?

-Caina je ta ngu ka Satana.

14. Caina mere ta ne?

-Caina du kere kayi fu a muru enga yi Abele.

15. Me chika ta ngu te Caina mere la mgburu?

-Woyi.
-Me chika wu e buru be te a wu kpa wu e buru.

16. Me mere mgburu e de wu siti ngu ka Caina la?

-Woyi.

-Me emere e de wu siti ngu buru.

-Biri siti ngu te Me mere e di de ma.

-Ni tanga la e ti Caina fu tanga ti me liki engu a sidi.

Ni Tanga La Gina Ngu 4:16-19 & 23

16-Caina du nu a siti gbu gbura Me, fu a nu angbu agbu su ka Nod, eide Edene.

17-Caina ra de warayi fu a maka buyi, fu a yaka Enoch.

18-Fu Enoch wu bi Irad, bete Irad ta meyi de wu Mehujael, bete manu Mehujael ta meyi de wu Methushael, bete Methushael ta meyi de wu Lamech.

19-Lamech za ta wu wurese bosu, bibirina la Irana ta de Adah bete gara la de Iriyi Zilla.

23-Lamech mala fu wu warayi ta ya “Adah aki Zillah, yi fe ngu kara; wu wara Lamech, yi je ngu ka’ra. Ma muru komoko tika a siya ka tera, inga komoko tika a siya ka tera.”

-Caina le de je ngu ka Me de.

-Caina ije bu du ngu ka Satana.

-Wu di Caina fanga wu nga kaka na.

-Wu di Caina cha kpa kpo da je ngu ka me.

-Wu di Caina je bu wu ngu ka Satana.

-Wu di Caina che kpo tika da afa’nga me.

-Wu di Caina fa’nga bu wu ngu ka wu.

-Bu baka ti Caina muru engayi Abele, biri isuka wu di Caina, Lamech, muru kpa kpara.

-Angi Caina che kpo da’je ngu ka Me, wu di caina fa’nga wu ngu kakana bete wu che kpa kpo tika je ngu ka me.

-Adi kpeke ngu fu a buru di a je ngu ka Me.

-Ti aje nga ka Me de la, wu di a wu na fa'nga wu e ngu ka a, bete wu na che kpo da'fe ngu ka me.

-Caina bete wu diyi ngbu tika Me ta de.

-Caina de wu diyi ngbu ta tika ne?

-Wu ngbu ta bu tika zuka wu ngu ka ko'tu, se bete wue ka ko'tu.

-A ya ngbu tika se bete wue ka ko'tu ne de.

-Se bete wue ka ko'tu ne fi tika a kuwa a de.

-Bu Me kpikpiyi fi tika a kuwa a.

-Bu Me kpikpiyi ti tika a kuwa a esaka wezi Satana.

-Angi Caina muru Abele, Me to Adamu Aki Eva gara mbarase.

-Adamu aki Eva gu iri mbarase la Seth.

Ni Tanga La Gina Ngu 4:25

25-Adamu du ra kpa de warayi, fu a ya gara ye komoko fu a gu Irina Seth, da mala “me to fere gara mbarase agbu su ka Abele, kuti Caina muru engu la.”

-Mu tiyi tika afi ga futanga ti Adam aki Eva mere siti ngu agbu yi ka Edene, Me mala ga ni na tima muru kukuwa tika a kuwa wu kpara buru esaka Satana?

-Me fi tika a tima muru kukuwa gbu ka'je ka Abele Angi Abele ngbu ta ije ngu kaka.

-Satana du fiti Caina da muru Abele.

-Satana fiti Caina da muru Abele angi a le tika de Me tima muru kukuwa tika wu kpara esaka Satana de.

-Angi Caina muru Abele, Satana ru me da mere wu e kayi tengu fi?

-Bala de.

-Kpara tienia ru Me da mere wue kayi ti engu fi ma.

-Angi Caina muru Abele, ta me du iri tika da tima muru kukuwa la?

-Bala de.

-Ta me iri da mere ngu kayi de.

-Me to gara mbarase fu uwu Adamu aki Eva de iriyi Seth tika ne?

Angi Caina muru Abele, Me du fi tika a tima muru kukuwa la agbu ka'je ka Seth.

-Me anza tima tengu tono fi bu duwa.

-Kpara tiema ru me ma.

-Satana kpa ti tika a ru me de.

-Seth du ga fu aza wuruse.

-Wara Seth du yaka ye komoko.

-Wu gu i'irina Enosh.

Ni Tanga La Gina Ngu 4:26

26-Seth du maka ye komoko kpa, agu i'irina Enosh. Gbu lö ra la wu komoko tono wu gu iri me.

-Me mala fu a agbu buku kayi ga gbu ra te wu yaka mbarase fu Seth la, wu kpara ka kitikai Seth atono a ei me bete a le ngu ka ka na.

-Kpara ti ena ei me, fu a nu fu me gbu kaje ka Me, Me ena ale uwu.

-Biri kpara ama bu kpara, kpara tedi de se kpe ama kpara de se e sa kayi ma, kparanga ama gbe kpara, komoko ama wuruse.

-Bu kpara ti ena ei me fu a nu kpaka Me gbu kaje ka Me, Me ena ale uwu.

-Baka te Seth de wu kpara ka kitikai ngbu gbungu me, a'bi gara wu kpara ngbu bala ta de.

-Futanga a bi wu re, fu Adam a kpi.

Ni Tanga La Gina Ngu 5:4-5

4-Futanga te wu bi Seth, Adam de ngbu wu re 800 fu a bi gara wu jeji.

5-Adam mere buru wu re 930 fu ko'tu fu a kpi.

-Adamu kpi tika ne.

-Angi Adamu che kpo da je ngu ka me, a je ngu ka Satana.

-Eva du kpi kpa.

-Eva kpi kpa tika ne?

-Angi Eva che kpo da je ngu ka me kpa, aje ngu ka Satana.

-Te inga gina, kpi ta ma fu ko'tu.

-Me la ta de wu Adam aki Eva kpi de.

-Me le ta de wu kpara kpi de.

-Wu kpara ekpi tika ne?

-Ka siti ngu ka a.

-Me emgu siti ngu ka a de ne?

-Kpi.

-Me e mala fu a chichin gbu buku kayi chinga ngu ka wu di Seth te wu ei Enoch.

Ni Tanga La Gina Ngu 5:22-23

22-[Enoch] ta de wu Methuselah, bete Enoch ndoro aki de wu re 300, fu a'bi wu jeji gbe.

23-Enoch ngbu buru wu re 365 fu ko'fu.

-Wu bi Enoch ta gbu siti ngu, Enoch meyi de za zuka ka'je ka ma'je ngu ka me.

-Enoch wu ta ngu deyi te ngu yi?

-Enoch wu ta kpoga ni de ye Adam aki Eva.

-Enoch wu ta kpo ga wu bi ni e tanu yi ka Edene.

-Enoch wu ta kpo ga wu bi ni gbu siti ngu.

-Enoch wu ta kpo ga wu bi ni agbu kpi.

-Enoch wu ta ngu diyi tika Me?

-Enoch wu ta kpo ga Me nzila.

-Enoch wu ta kpo ga Me e lugu wu siti ngu buru de kpi.

-Enoch wu ta kpo ga bu Me kpi kpiyi ti tika a kuwa ni.

-Enoch wu ta kpekpeke ga me ina tima muru kukuwa tika a kuwa wu kpara buru esaka Satana.

-Enoch mala kpa fu gara wu kpara kpekpeke de wu je ngu ka me.

-A'bi wu kpara che kpo da ada gu je wu fu Enoch.

-A'bi wu kpara la che kpo tika afe ngu ka me.

-Agbu ra borombo, gara ngu mere teyi fu Enoch.

Ni Tanga La Gina Ngu 5:24

24-Enoch ndoro aki Me: fu a duru, angi Me za engu asidi.

-Ngu diyi mere teyi fu Enoch?

-Me za Enoch kpa gbu kpi tika a ngbu de'ni.

-Kpi ngbu baka ne?

-Kpi de su ti re ke fa su de ma kere bete ngura gbugbu ma.

-Kpi de zuka su de keke bete kpi gbugbu ma.

-Kpi de su te Me de wu malaika kayi emgbu.

-E su ka yi kpara te koro agbu Amerika ladu?

-Kpara ma.

-Baka te a'biyi koro agbu America de la, America kayi fi bu ladu.

-Baka te a'biwu a koro agbu kpi de la, kpi kayi kpa fi bu ladu.

-Kpi ladu kayi?

-Kpi ladu nengete fa ra, fe de wu kufara.

-Me za Enoch agbu kpi tika ne?

-Enoch de kpara te mere siti ngu ta de?

-Bala de.

-Enoch da de ye wu Adam aki Eva, kpa baka wu kpara buru.

-Wu bi Enoch ta agbu siti ngu, kpa baka wu kpara buru.

-Me za Enoch kpa gbu kpi tika ne?

-Angi Enoch che ngu ka Me.

-Angi Enoch koro kpaka gbu kaje ka me kpikpiyi.

-Angi me reke wu kpara buru meyi, a meyi de muru wu kpara buru.

-Angi me reke wu kpra buru meyi, a ti tika a mere a ti'engu ile dewu kpara.

-Angi me reke Enoch, bete Enoch du je ngu ka kana, Me za Enoch kpagbu kpi.

-Enoch kpi ta de.

-Fi fu Enoch a kpi, Me za engu kpa gbu kpi.

-Enoch meyi de biri kpara ti kpi ta de, me za engu kpa gbu kpi.

-Iri inga Enoch ta de Methuselah.

Ni Tanga La Gina Ngu 5:25-27

25-Methuselah gbu wu re 187, fu a'bi yeyi de iriyi Lamech.

26-Fu tanga te ngu maka yezi Lamech la, Methuselah du gbu kara wu re 782 fu a maka gara wu jeji.

27-Methuselah mere buru wu re 969 fu ko'tu fu akpi.

-Ye Enoch methusela ngbu fa wu kpara buru fu ko'tu.

-Methuselah ngbu wu re 969.

Ni Tanga La Gina Ngu 5:28-29 & 32

28-Te Lamech [ye Methuselah] ngbu wu re 182, abi ye komoko.

29-A gu iri mbarase kayi la Noah, “Ana koro de todou agbu kpeke tina ti a ngbu mere ka kina fe me to fu a fu ko'tu.”

32-Futanga te Noah ngbu wu re 500, a du bi wu jeji kayi Shem, Ham, bete Japheth.

-Iri kundu Methuselah ta de Noah.

-Ana awu a'bi ngu tengu Noah de wu diyi gbu tanga ngu ka a agbu gara buku sutanga engu ne.